

Šijeme SEDACÍ VAKY

Zita Thiebová

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků. Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorem ověřeny, přesto za ně nelze převzít odpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody.

Zita Theiberová

Šijeme sedací vaky

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 6056. publikaci

Odpovědná redaktorka Jana Minářová

Sazba a grafická úprava obálky Marcela Veličková

Texty Zita Theiberová

Fotografie postupů Zita Theiberová

Fotografie hotových vaků Zuzana Dovičínová

Počet stran 80

První vydání, Praha 2016

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2016

ISBN 978-80-247-5492-5 (*print*)

ISBN 978-80-247-5917-3 (*pdf*)

OBSAH

ÚVOD	4
------	---

Tvar a velikost vaku	6
----------------------	---

Výběr materiálu	8
-----------------	---

Postup práce	14
--------------	----

Základní techniky a rady	18
-----------------------------	----

▤ SEDÁK	22
---------	----

▤ DĚTSKÝ SEDACÍ PYTEL	27
--------------------------	----

▤ VÁLEC	34
---------	----

▤ KOSTKA	40
----------	----

▤ FOTBALOVÝ MÍČ	44
-----------------	----

▤ SEDACÍ PYTEL	50
----------------	----

▤ DĚTSKÉ KŘESÍLKO	56
-------------------	----

▤ POLŠTÁŘ	62
-----------	----

▤ HRUŠKA	66
----------	----

▤ KŘESLO	72
----------	----

▤ ZDRHOVADLA	77
--------------	----

ÚVOD

Snad asi nikomu není třeba vysvětlovat, co je to sedací vak. V dnešní době se tento důmyslný bytový doplněk stal velkým hitem. Vaky doslova zaplavily obývací, dětské pokojíky a pracovny. Místo si našly i v exteriéru, kavárnách, dětských koutcích či studovnách, a z jejich pohodlí se mohou těšit dokonce i domácí mazlíčci. Je to jakási alternativa klasického těžkého nábytku. Je to něco originálního, stylového a zároveň velmi pohodlného. Vaky jsou určeny pro všechny věkové skupiny a opravdu každý si je zamiluje. Dospělý v něm najde místo pro relaxaci a pro děti to samozřejmě znamená zábavu, protože je velký, barevný, měkký, lehký, a když se do něj zavrtnou, jsou obklopeni pohodlím.

První křeslo tohoto typu, jak jej známe dnes, vyvinuli italské designéry Teodor, Paolini a Gatti v roce 1969 ve společnosti Zanotta. Vytvořili koženou tašku hruškovitého tvaru s polystyrénovými kuličkami a byla nazývána Socco nebo také Sacco. Toto křeslo se stalo velmi populární, protože Sacco bylo první, které se přizpůsobilo uživateli. Díky této vlastnosti získaly v 70. letech sedací pytle vysokou oblíbenost především u mladých lidí a staly se hitem. Začaly se masově vyrábět a rozšiřovat do celého světa. A právě vak Socco se stal vzorem pro budoucí modely.

Na trhu najdete vaky různých velikostí a stylů. Každý výrobce se chce alespoň trochu odlišit a snaží se přijít s něčím novým. Barvou, materiálem, tvarem či účelem používání. A tak velkým tempem přibývají nové a nové typy. Od obyčejných levnějších až po designové kousky za tisíce korun. I v tomto případě platí, že větší procento z ceny zboží platíte za značku. A vybrat si není jednoduché. Který bude asi lepší? Který více vydrží? A který bude pohodlnější? I když výrobek vypadá velmi složitě a nákladně, opak je pravdou. A s trochou šikovnosti to zvládne opravdu každý.

Aco to vlastně je a z čeho se vak skládá? Sedací vaky a pytle jsou samonosné vaky bez pevné vnitřní konstrukce naplněné polystyrénovými kuličkami o velikosti 1–3 mm, díky kterým se vak dokonale přizpůsobí tělu. Plní se výhradně kuličkami k tomu určenými, žádným recyklatem ze staveb apod. Důležitý je vnější obal, popř. vnitřní vak (vnitřní "ochranný" obal, ve kterém jsou umístěny EPS kuličky). Pokud je vnější obal z pevných, odolných a dobře udržitelných materiálů (např. nylon, polyester, koženka, pravá kůže), není už vnitřní vak potřeba. Pokud se použije slabší materiál (bavlněné plátno, riflovina, plyš apod.) nebo se hůře čistí a je potřeba jej občas vyprat, je vhodné vnitřní vak přidat, abychom nemuseli sypat celý obsah vaku ven. Plášť sedacího vaku by měl být dvojité prošíty silnou nití, aby se zabránilo úniku kuliček. Častým

používáním sedacího vaku dochází k pozvolné kompresi polystyrenové náplně. Je to běžný jev. Proto je třeba po čase sedací vak doplnit. Součástí pláště je otvor pro dosypávání kuliček popř. k opravě vaku. Ten musí být opatřený zipem. A nejlépe dvěma. Jedním suchým a za ním všitým zdravotním, aby k němu zvědavé děti neměly tak jednoduchý přístup.

Že je to věda a vypadá to složitě? Vypadá, ale není. Podrobný ilustrovaný návod doplněný obrázky hotových výrobků vás povede. I mírně pokročilí, kteří mají své zkušenosti s šitím jako samouci, to zvládnou. Najdete zde vše, co budete potřebovat při výrobě sedacích vaků. Kniha pomůže s výběrem materiálu a poradí, kde jej pořídit. Pomůže vybrat vhodný tvar a velikost a ukáže, jak jednoduše zhotovit střih. Krok po kroku povede

během šití a množství barevných ilustrací vám popisovaný postup vždy názorně předvede. Naučí, jak se o vak starat a na co si dát pozor při užívání, aby vydržel co nejdéle.

Protože na našem trhu podobná kniha ještě není, mým cílem bylo podělit se o své zkušenosti a znalosti a sestavit soubor návodů, rad a typů pro šití tak oblíbených sedacích vaků. Ukázat, že si každý může vytvořit sedací vak podle svých představ a také finančních možností. Mám za to, že to není nikterak složité a zvládne to každý, kdo má alespoň nějaké zkušenosti s šicím strojem.

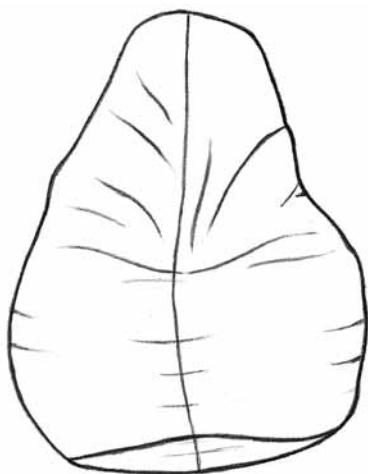

TVAR A VELIKOST VAKU

Je to otázka osobního vkusu, ale je třeba si uvědomit, že tvar a velikost sedacího vaku ovlivňuje pohodlnost a způsob sezení. Oproti klasickému nábytku, kdy se páteř musí přizpůsobit jeho pevné konstrukci, sedací vaky se vytvarují přesně podle vaší postavy a pozice, ve které se usadíte. Zádá tak dostanou dokonalou oporu. Pro pohodlné sezení by měl být vak alespoň 70 cm široký a minimálně 100 cm vysoký. U vaku určeného k ležení by měla být jeho nejdelší strana o něco větší, než osoba, která ho bude užívat. Při výběru proto zvažte, za jakým účelem vak pořizujete a komu je určen.

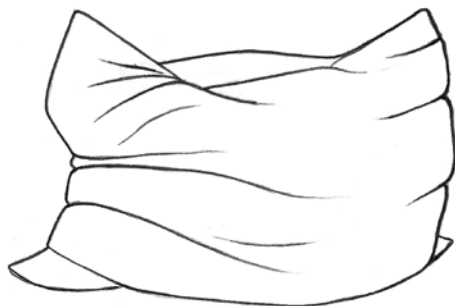
ZÁKLADNÍ TYPY VAKŮ:

Hruška

Sedací vaky ve tvaru **hrušky** jsou velmi oblíbené pro svou nenáročnost na prostor, který zabírají. Přesto jsou dostatečně široké na pohodlné sezení a zároveň poskytují oporu krční páteři i hlavě. Dokonale se přizpůsobí křivkám vašeho těla, vaše páteř se uvolní a záda odpočinou. Většinou bývá základna vaku kulatá a boky tvoří čtyři až šest pásů, které se asi od poloviny pozvolna zužují. Ideální výška pro dětský vak je 90 cm a průměr 60 cm. Pro dospělé je to výška 120–150 cm a průměr 90–100 cm.

Polštář

Snad nejvíce variant, jak využít vak, nabízí tzv. **polštář**. Je to objemný vak obdélníkového tvaru určený jak pro sezení, tak k ležení. Díky velikosti a tvaru dochází uvnitř vaku k dokonalému přesunu polystyrénových kuliček a vy si vak můžete vytvarovat do nejrůznějších poloh podle vašich představ. Zabere sice více místa, ale s nekonečnými způsoby využití. Rozdíl mezi kratší a delší stranou bývá 30–40 cm. Dětské polštáře začínají na šířce 90 cm a pro dospělé je optimální šíře 140–150 cm.

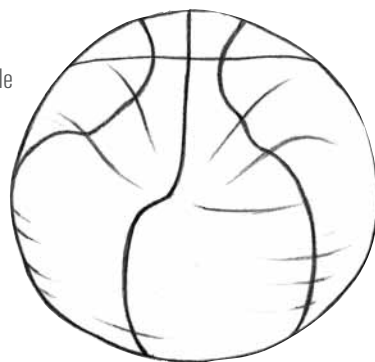
Sedací vaky tvaru **koule** jsou určeny k sezení s částečnou podpěrou zad. Jsou prostorově nenáročné a potěší především děti a sportovní nadšence. V podobě fotbalového, tenisového či volejbalového míče ve vaku najdete velké pohodlí. Vak s dostatečným průměrem vám nahradí křeslo a poskytne oporu nejen zádkům, ale i rukám. Průměr dětského vaku začíná na 60 cm. Pro dospělou osobu volte průměr nad 1 metr.

U **křesel a židlí** obliba roste, a získávají si čím dál více příznivců. Skvěle vypadají, lehko se s nimi manipuluje, drží tvar a jsou neuvěřitelně pohodlné. U těchto vaků je tvar již daný a tvarovat je můžete jen omezeně. Pokud ale hledáte alternativu klasického a nepohodlného křesla, je tohle výborná volba. Ideální jsou k televizi či videohrám, ale také např. do knihoven, studoven atd. Základna u křesel je kulatá, u židlí ji tvoří čtverec nebo obdélník. Pro pohodlné sezení by měla být alespoň 70 cm široká. Důležitá je zde i výška opory zad. Ta by pro dospělého člověka měla být alespoň 100 cm.

Taburety a podsedáky většinou slouží jako funkční doplněk ke křeslu nebo jako nouzové řešení pro početnější návštěvy. Jsou skladné, jednoduché na zhotovení a spotřeba materiálu není velká. Radost uděláte určitě i dětem, když se stanou součástí jejich pokojíku.

Velké **ovály** jsou určeny do prostorných bytů či domů. Svým objemem více než 1000 litrů zabírají hodně místa. Zato vám umožní pohodlné ležení. Při užívání vaku více osobami může být nevýhodou nerovnoměrný přesun polystyrenových kuliček (osoba, která dosedne poslední, bude sedět nejvýš).

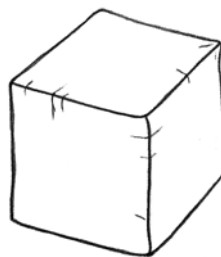
Koule

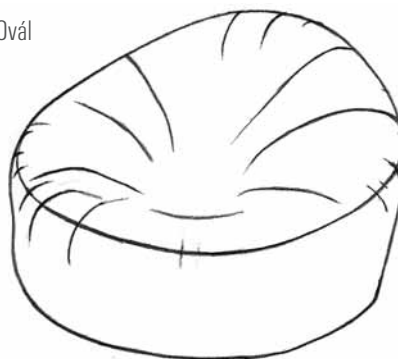
Křeslo

Taburet

Ovál

VÝBĚR MATERIÁLU

NA VNĚJŠÍ VAK

Před výběrem materiálu je vhodné zvážit umístění vaku a také to, pro koho je určen. Velmi důležitá je kvalita látky a vy byste měli věnovat pozornost jejím vlastnostem. Dětský sedací vak bude mít jiné nároky na vlastnosti materiálu, než třeba vak určený ke klidné relaxaci ve vaší pracovně. U dětského vaku oceníme zvláště odolnost, trvanlivost a také dobré *vlastnosti údržby* materiálu. V druhém případě budeme dávat přednost spíše *fyziologickým vlastnostem*, jako jsou například prodyšnost, savost, hřejivost, jemnost, pružnost.

Přihlédnout bychom měli i ke *zpracovatelským vlastnostem*. Jak se s materiálem pracuje a zda nevyžaduje speciální techniku či určitou zkušenost. Třepitelnost okrajů, klouzavost materiálu, řasení švů, sráživost nebo poškození textilií při šití nám může znepříjemnit práci a ovlivnit celkový vzhled hotového vaku.

V neposlední řadě jsou to tzv. *reprezentativní vlastnosti*. Tyto vlastnosti ovlivňují textilie při používání a podepisují se na jejich vzhledu. Abychom měli z vaku radost co nejdéle, pozor bychom si měli dát např. na mačkovost, žmolkovitost, pružnost či nestálobarevnost.

Textilie lze rozdělit do několika skupin. Nám pro výběr materiálu na vak budou stačit základní tří. *Syntetická vlákna, přírodní vlákna a kůže a koženky*. V každé skupině uvádím obchodní název textilie, její stručný popis, vlastnosti a způsob údržby. Uvádím pouze ty, se kterými sama pracuji, mám s nimi dobrou zkušenost a pro maloodběratele jsou snadno k dostání. Jistě naleznete i mnoho dalších vhodných textilií. Nevybírejte však jen očima, ale zajímejte se také o vlastnosti a vždy pečlivě zvažte jejich použití. Pokud si nejste jistí, zeptejte se prodávajícího, který má o svém nabízeném zboží přehled a jistě rád poradí.

SYNTETICKÁ VLÁKNA

Polyester a polyamid jsou nejpoužívanější syntetická vlákna. Fyziologické vlastnosti nejsou tak dobré jako u přírodních vláken, ale cení se zde trvanlivost, pevnost, velká odolnost v oděru a také snadná údržba. Oceníte také zpracovatelské vlastnosti. Minimální klouzavost a pružnost, poškození textilií při šití a u jednobarevných látek nemusíte dodržovat jednosměrné pokládání stříhů, čímž snížíte spotřebu materiálu. Některé látky jsou tužší a při prošívání několika vrstev můžou nastat problémy.

Nylon (polyamid)

je jedním z nejvhodnějších a nejvíce používaných materiálů k výrobě sedacích vaků. Jde o syntetické hedvábí z polyamidu, vlákna jsou málo navlhavá a rychle schnou. Většinou je materiál impregnován a umožňuje snadnou údržbu. Díky zátěru z rubové strany je pevný a dost odolný, proto vak může mít pouze vnější obal bez vnitřního vaku. Látka není příliš tuhá, proto se nemusíte bát zpracovávat ji na svém šicím stroji.

Údržba – Tento materiál čistíte buď nasucho jemným kartáčkem, nebo lehce navlhčeným hadříkem. Poté ho nechte volně uschnout při pokojové teplotě.